

พฤติกรรมแสวงหาบริการสุขภาพของผู้สูงอายุชาวภูยในจังหวัด
ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright © พ.ศ. 2560 Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

พฤติกรรมแสวงหาบริการสุขภาพของผู้สูงอายุชาวกูยในจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
THE HEALTH SEEKING BEHAVIORS OF THE ELDERLY AMONG THE KUI ETHNIC
COMMUNITY IN NORTH EASTERN PROVINCE OF THAILAND

รวิชัย ยืนยาว 5837489 RACN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : จุฬารักษ์ กวีวิรัชชัย, Ph.D., นริมาลย์ นิละไพจิตร, Dr.P.H.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมแสวงหาบริการสุขภาพของผู้สูงอายุชาวกูย ตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุชาวกูยที่อาศัยในหมู่บ้านข้างในเขตรับผิดชอบของรพ.สต. 3 แห่งในตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 409 ราย คัดเลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม 6 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 71.4 ปี มีการใช้ระบบบริการสุขภาพทั้ง 2-3 ระบบร่วมกัน มีการเปลี่ยนไปมาระหว่างระบบบริการสุขภาพทั้ง 3 ระบบ ได้แก่ ระบบบริการสุขภาพแบบสามัญ พื้นบ้านและวิชาชีพ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสวงหาบริการสุขภาพ ได้แก่ อายุ รายได้ การออกกำลังกาย การกินยาแก้ปวด การรับรู้ภาวะสุขภาพปัจจุบัน ความสามารถในการทำหน้าที่ด้านสังคม การปฏิบัติตามความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมด้านการดูแลสุขภาพและความเชื่อมั่นของผู้สูงอายุต่อระบบบริการสุขภาพ

ผลการศึกษานี้มีข้อเสนอแนะสำหรับพยาบาลชุมชนควรมีความเข้าใจถึงการปฏิบัติตามความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อนำไปประยุกต์ในการดำเนินกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันการเจ็บป่วย การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนและเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ

คำสำคัญ : ชาวกูย / พฤติกรรมแสวงหาบริการสุขภาพ / การปฏิบัติตามความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมด้านการดูแลสุขภาพของชาวกูย

THE HEALTH SEEKING BEHAVIORS OF THE ELDERLY AMONG THE KUI
ETHNIC COMMUNITY IN NORTH EASTERN PROVINCE OF THAILAND

THAWATCHAI YEUNYOW 5837489 RACN/M

M.N.S. (COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: CHULARUK KAVEEVIVITCHAI, Ph.D.,
NAREEMARN NEELAPAICHIT, Dr.P.H.

ABSTRACT

This descriptive research aimed to describe the health seeking behaviors of elderly among the Kui ethnic community. A sample of the 409 elderly participants drawn from 3 Sub-District Health Promoting Hospitals in Krapho Sub-District, Tatoon District, Surin province were selected by stratified random sampling. Data were collected using six instruments and analyzed through descriptive statistics. The result revealed that most in the sample were female with a mean age of 71.4 years, they used 2-3 sectors of health service system at the same time and changeably in the 3 sectors (Popular, Folk and Professional sector). The health seeking behavior was significantly related with age, income, exercise, pain medication intake, health status perception and the social ability, the Kui Traditional and Cultural self-care practices and confidence in the health service system were also related to the health seeking behaviors. The result suggested that community nurses should understand the traditional and cultural beliefs of the Kui elderly and apply this knowledge in the health promotion, prevention, rehabilitation and use should this result in developing the health care system for the elderly.

KEY WORDS: THE KUI ETHNIC COMMUNITY / THE HEALTH SEEKING
BEHAVIORS / THE KUI TRADITIONAL AND CULTURAL SELF -
CARE PRACTICES.

263 pages

Copyright by Mahidol University